

Љубомир Симовић

*Десет̄ обраћања Бојородици Тројеручици
Хиландарској*

Аушойорџреј са ѓлавом на сѣолу

Домодржнице

Десет обраћања Богородици Тројеручици Хиландарској

Мајко Слова и Спаса, Тројеручице,
нека наше чамце у благе луке
из густих олуја с пучине доведу
птице, излетеле из Твоје треће руке!

Тројеручице, катанце, браве и врата,
браћу у казану олова које кључа,
све што су безбројне руке закључале,
нека нам Твоја трећа рука откључа!

Тројеручице, док нас лове и мере
метром, литром, кантаром, тегом и врећом,
Ти, двеју руку склопљених пред кантарцијом,
измери нас, и помилуј нас, трећом!

Док кишу проткива суснежица, и вук,
риба и врана крећу на нас, у лов,
бескућнима у вејавици, Тројеручице,
Твој трећи длан нека нам буде кров!

Док се затварају све капије, сви капци,
пред смрадом наших грехова и рана,
Тројеручице, нек нам се отвори црква
на Твојој трећој руци сазидана!

Голе, млаћене моткама, секирама,
оборене под ноге, и дотучене
у подножју брда уз које смо се пели,
трећом нас руком, Тројеручице, исцели!

И узвиси, трећом руком, Тројеручице,
све оне који су, стотинама руку,
стотинама година, из жетвених слама,
бацани на дно казана и јама!

У овом свету несланих мора и јела,
док нам се броје последњи тренуци,
нек засветли, нек нас осоли, Тројеручице,
со суза, скупљена у Твојој трећој руци!

Тројеручице, луко и утехо,
мајко чокоту ког распињу и туку,
смилуј нам се, грешним и убогим, и прими
душе наше у Твоју трећу руку!

Двема рукама сахрањене, Тројеручице,
у ову земљу, испуњену муком,
нек нас из ове црне земље у облак
понесе храст, засађен трећом руком!

Аутопортрет са главом на столу

Расту ми на прагу,
расту у олуку, расту на крову,
по свим собама
расту ми коров и трава!
А мени се спава!

Нападају ме мрави,
рука ми се до лакта црни од мрва!
А мени се спава!

У села нам ујахују војници,
пале сена,
хватају гуске и патке,
на друмове изгоне
стада оваца и крава!
А мени се спава!

Разваљују ми врата кундацима,
туку ме,
хапсе ме,
бацају ме низ степенице у мрак,
препун дрвених и гвоздених справа!
А мени се спава!

Неко, не видим ко,
позива ме у борбу за слободу,
тражи победу истине и правде,
победу устава, закона и права!
А мени се спава!

Бацио сам пушку и капу!
Нека победи снег!

На сто се спушта,
ко на дно,
моја глава!

Мени се спава,
угасите,
мени се
спава!

Домодржнице

Жене које перу кошуље лоповима,
које убицама пресвлаче постељу;

жене које кувају липов чај
и сипају га прехлађеним целатима;

које издајницима рукавице плету,
и паликућама лампу над вечером пале;

којима нико није толико грешан
да га не окупаш, не нахраниш, и не огрејеш,

и нико није толико моћан
да му не помогнеш,

и нико није толико туђин
да га оставиш у невремену пред вратима.

Милован Данојлић

За хербаријум

Балада о њрави

Ојрада на крају Београда

За хербаријум

У јануару кад се искраде
Небески венчић беле раде
(Боја што саму себе сања
На голом длану непостојања)
Клекни; то земља стара гледа
Низ видик века. Реке се диме,
Блешти, кроз стакло, комад леда –
Топло поподне усред зиме.

Покрај потока, из земље плодне,
Провирила је у поподне
Да види: да је сунце веће
Од наше несреће и од среће.
Ни пчеле. Ни травке. Ни дрхтаја.
Го, сув и зубат, спава глог.
И струјка, за обалом, иза сјаја
Дашак вечери, леден, строг.

Слепа за зебњу и журбу нашу
Испија минут: жежену чашу
Пуну ваздуха, и светлости,
И непојамне извесности.
Све је нестварно. Танке су споне.
Што носи ноћ – наше није.
Са тренем сваким, она тоне
У гротло сунца, све опојније.

Нек груне снег. Нек бронзана Врата
налегну преко дана.
Нек кости обала размакне лед,
Нек Гавран опет заведе ред.

Она са краћим рачуна роком
(Ал у бескрају); ту је тек
Да Земља и Сунце, једним оком,
Утврде Минут. Дан. И век.

Балада о трави

У фебруару, између два снега,
мокра, прљава, пуна лепљиве слузи,
трава, на крају свега, ил на почетку свега,
из ничег креће, одасвуд стиже, пузи;
не расте, него мирише, што моћније, то немље,
сунце јој светли попут хладнога мача,
нараста, трепти, отима се из земље,
незадржива, од саме себе јача.

Уплиће пипке, кончиће и жилице,
подрхтава (у месту, ваљда, корача!)
овде, мекша од кукурузне свилице,
онамо, зубата као пиревача,
пробија се из шупље коњске вилице,
из псеће длаке, из лањске камилице,
испод ћерамиде, из живице, из драча,
незадржива, од саме себе јача.

Стрпљива и издржљива, као што су
стрпљиви наше мајке и наше сестре и браћа,
тврдоглава и упорна у послу,
од земље што узме, четвороструко враћа,
док сунце, ено, повлачи се у Босну,
и небо се затамњује (лице уочи плача),
крај старог плота гута вечеру посну,
незадржива, од саме себе јача.

Ограда на крају Београда

На самом крају Београда
Уздиже се стара ограда,

Засута асфалтом очврслом лавом
А с друге стране обрасла травом.

За оградом, у зрелој тузи,
Шуморе жути кукурузи.

Ти кукурузи у предграђу
С ветром се, у поноћ, насамо нађу,

Јави се, у септембру, њива цела
Хуком далеких, пустих села.

Тај ћув нас подсети, невесело,
На детињство, на родно село.

Хукне: њива се нарогуши,
И блесну старе звезде у души.

Стојимо покрај сивога плота,
На граници између два живота.

Са ове стране ограде: град.
Са оне: Србија и месец млад

Са ове: трамвај, и два киоска.
Са оне: тишина, црна, сеоска.

Лево: блистају Теразије.
Десно: мрак све до Мале Азије.

Овде: ноћ, топла и кратка.
Тамо: године без повратка.

Ој, Београде, Београде,
Тужно је стати крај те ограде.

И чути то што у вечној тузи
Шушкају зрели кукурузи.